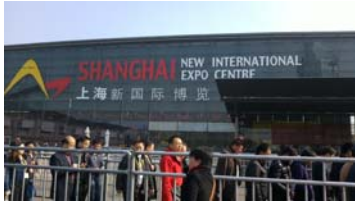

ตามรอยการพัฒนาเทคโนโลยีสาขาอุตสาหกรรมก่อสร้างของจีน ในงาน Buama China 2012

รวบรวมข้อมูลและเขียนบทความ
โดย... นางสาวอัมพรพรรณ วงษ์ท่าเรือ
สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม
มีนาคม ๒๕๕๖

ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนได้มีการจัดงาน Buama China ๒๐๑๒ ณ มหานครเซี่ยงไฮ้ เมื่อวันที่ ๒๗ - ๓๐ พฤศจิกายน ๒๐๑๒ ซึ่งเป็นการจัดงานแสดงสินค้าในสาขาอุตสาหกรรมก่อสร้างที่ยิ่งใหญ่ระดับโลก ในงานนี้มีผู้เข้าชมงานจากทั่วโลกไม่เว้นแม้แต่ผู้ชมงานจากประเทศที่พัฒนาแล้วและเป็นผู้นำด้านเทคโนโลยีในสาขาดังกล่าว คงมีคำถามว่าทำไมงานนี้จึงสามารถดึงดูดคนทั่วโลกให้มาชม? เราจะลองมาหาคำตอบกัน

จากการที่ผู้เขียนได้เดินสำรวจบรรยากาศและสินค้าที่นำมาแสดงในครั้งนั้น พบว่าสินค้ามีความหลากหลายชนิด สามารถตอบสนองผู้ที่เข้าชมงานทั้งกลุ่มที่เป็นผู้ใช้สินค้าโดยตรงและกลุ่มที่เป็นTrader มีทั้งสินค้าที่ใช้ในงาน Outdoor และ Indoor ผู้เขียนจึงขอแบ่งสินค้าที่นำมาแสดงในงานนี้ออกเป็น ๒ ส่วนหลัก คือ สินค้าสำเร็จรูป และสินค้าที่เป็นวัสดุ/ชิ้นส่วนและอะไหล่

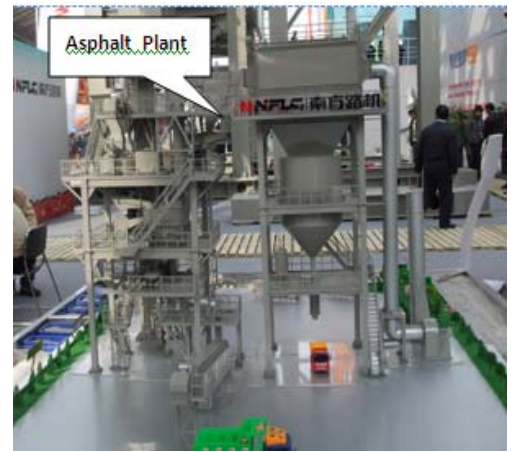
● **สินค้าสำเร็จรูป** : ได้แก่ สินค้าที่ใช้กับการก่อสร้างอาคารในระดับแนวราบหรือแนวสูง สินค้าที่ใช้กับการก่อสร้างงานสาธารณูปโภค เช่น งานถนน งานอุโมงค์ ฯลฯ เช่น รถเครน (Truck Crane) ทาวเวอร์เครน (Tower Crane) รถเครนที่ใช้สำหรับยกเครื่องจักรขนาดใหญ่มากๆ (Crawler Crane) ที่ Tower Crane ไม่สามารถยกได้ ลิฟท์ก่อสร้างสำหรับอาคารสูง รถผสมคอนกรีต รถที่ใช้ขุด/ตัก รถปั๊มยิงคอนกรีต (Truck Mounted Concrete Pump) สำหรับอาคารสูง แพลนท์ยางมะตอย (Asphalt Plant) สำหรับการก่อสร้างถนน

แพลตฟอร์ม (Concrete Mixing Plant) รถบดถนน โรงโม่หิน เครื่องบดหิน นักร้านสำหรับงานก่อสร้าง - งานทาสีอาคาร และตกแต่งอาคารสูง เครื่องยิงคอนกรีตในอุโมงค์เพื่อทำรถไฟฟ้าใต้ดิน ฯลฯ โดยสินค้านี้จะจะมีตั้งแต่สินค้าที่มีขนาดยักษ์ (ภาพที่ ๑ และ ๒) ไปจนถึงขนาดเล็ก เช่น รถบดถนนขนาดเล็กที่ทำงานได้โดยไม่ต้องใช้คนขับแบบในบ้านเรา (ภาพที่ ๓)

ภาพที่ ๑ ขนาดความใหญ่โตของสินค้าในส่วน Outdoor ที่จินตนาการได้เมื่อเทียบกับผู้เขียน

ภาพที่ ๒ แสดงตัวอย่างสินค้าในงานที่ผลิตในจีน

นอกจากนี้ ยังมีสินค้าที่ใช้กับงานทำเหมืองแร่ แต่ในที่นี้ผู้เขียนจะขอลำถึงสินค้าที่ใช้กับสิ่งก่อสร้างหรืออาคารในระดับแนวราบและแนวสูงรวมถึงสินค้าที่ใช้กับการก่อสร้างสาธารณูปโภคเท่านั้นเนื่องจากสินค้าทั้ง ๒ ประเภทนี้ได้เข้ามามีบทบาทและความสำคัญต่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในประเทศตามนโยบายของรัฐบาลเป็นอย่างมาก และส่งผลกระทบต่อผู้ผลิตเครื่องจักร / เครื่องยนต์ของไทย รวมถึงส่วนแบ่งตลาดในประเทศในสินค้าประเภทเดียวกัน

ภาพที่ ๓ รถบดถนนขนาดเล็ก

และเมื่อเดินเข้าไปในส่วนแสดงสินค้าในส่วน indoor ก็ได้เห็นมาดเท่ๆ

ของหุ่นยนต์ขนาดใหญ่ของบริษัท SANY ที่เคลื่อนไหวได้เปรียบเสมือนพนักงานต้อนรับของงาน สามารถดึงดูดความสนใจจากผู้เข้าชมงานได้มาก (ภาพที่ ๔)

ภาพที่ ๔ บรรยากาศก่อนเข้างาน indoor และ หุ่นยนต์ขนาดใหญ่ของบริษัท SANY

หลังจากนั้นก็เข้าไปสำรวจสินค้าในกลุ่มสำเร็จรูปก็ให้เห็นสินค้าสำเร็จรูปที่มีความหลากหลายจากผู้ผลิต ๒ กลุ่มใหญ่ คือ กลุ่มบริษัทที่เป็นของคนจีน ๑๐๐% และกลุ่มที่ผู้ผลิตจีนรายใหญ่ๆ ที่เข้าไปร่วมทุนหรือเข้าไปซื้อกิจการของบริษัทของประเทศที่พัฒนาแล้วและมีเทคโนโลยีสูง เช่น บริษัท SANY ได้เข้าซื้อกิจการของบริษัท Puztimeiser GmbH ของประเทศเยอรมนี หรือ บริษัท Zoomlion ได้เข้าซื้อกิจการของ CIFA ประเทศอิตาลี เป็นต้น ดังนั้น สินค้าในกลุ่มบริษัทเหล่านี้จึงมีคุณภาพและมาตรฐานในระดับส่งออก รูปลักษณ์สินค้าดูทันสมัยมากขึ้น มีความน่าเชื่อถือมากกว่าผู้ผลิตสินค้าที่เป็นของคนจีน ๑๐๐% โดยสินค้าบางตัว เช่น รถยกของขนาดใหญ่ (Truck Crane) ของบริษัท SANY ก็ได้รับความไว้วางใจให้นำมาใช้กับการก่อสร้างรถไฟฟ้าในบ้านเราด้วย

นอกจากนี้ ยังมีสินค้าบางชนิดที่ไทยยังไม่สามารถผลิตได้ในประเทศ ยังคงต้องนำเข้าจากต่างประเทศอยู่แต่บริษัทผู้ผลิตของจีนสามารถผลิตได้แล้ว (โดยใช้เทคโนโลยีของบริษัทที่เข้าไปซื้อกิจการ) ตัวอย่างเช่น รถ

ที่ใช้ขุด/ตัก และเจาะพื้น สามารถเปลี่ยนหัวขุด/เจาะ และตักได้หลายแบบตามวัตถุประสงค์ในการใช้งานในรถคันเดียวกัน (ภาพที่ ๕)

ภาพที่ ๕ รถที่ใช้ขุด/ตัก และเจาะพื้นได้

สินค้าสำเร็จรูปที่นำมาแสดงในงานยังมีอีกหลากหลายชนิดมีทั้งที่เป็นสินค้าประเภทเดียวกันและสินค้าที่มีความต่างชนิดกันไปทั้งรูปแบบการใช้งาน คุณภาพและมาตรฐาน และราคา เช่น รถบรรทุกของใช้ในงานก่อสร้าง (Dumper) (ภาพที่ ๖) และในงานเดียวกันผู้เขียนได้พบสินค้าอื่นที่อาจไม่เกี่ยวข้องกับงานก่อสร้าง

ภาพที่ ๖ รถบรรทุกของ

จากน้ำมันราคาเกือบล้านบาท และรถที่ใช้พลังงานไฟฟ้ามีราคาประมาณล้านต้นๆ (ภาพที่ ๗)

ภาพที่ ๗ รถกวาดถนนและมีถังเก็บขยะในตัวมีทั้งใช้เชื้อเพลิงจากน้ำมันและไฟฟ้า

● **สินค้าที่เป็นวัสดุ/ชิ้นส่วน และอะไหล่ต่างๆ** : นอกจากสินค้าสำเร็จรูปแล้วภายในงานยังมีการแสดงสินค้าที่เป็นวัสดุ/ชิ้นส่วน และอะไหล่ต่างๆ ที่ใช้กับสินค้าเพื่องานก่อสร้างและเครื่องจักรหลายชนิด เช่น ระบบไฮดรอลิก (Hydraulic Drive System for Truck Mixer/Truck Crane) ระบบเกียร์ทด (Reducer Gear) ซึ่งใช้เป็นต้นกำลังในการขับเคลื่อนระบบไฮดรอลิกและระบบเชิงกลทั้งหลาย ปั๊มไฮดรอลิก มอเตอร์ไฮดรอลิก ออยคูลเลอร์ (เครื่องระบายความร้อนน้ำมัน) ฯลฯ (ภาพที่ ๘)

นอกจากนี้ จีนยังได้มีการพัฒนาและผลิตเครื่องยนต์ใช้เองสำหรับรถบรรทุก รถยนต์ และเครื่องจักรสำหรับงานก่อสร้างและเครื่องจักรอื่นๆ เช่น เครื่องปั่นไฟที่ใช้เชื้อเพลิงจากน้ำมันดีเซลหรือแก๊ส CNG (Compressed Natural Gas) ซึ่งแล้วแต่วัตถุประสงค์การใช้งาน แต่ในส่วนนี้ยังมีคุณภาพด้อยกว่าสินค้าจากญี่ปุ่นและยุโรป จีนยังต้องมีการพัฒนาอีกระยะหนึ่งซึ่งจากศักยภาพการพัฒนาที่ผ่านมา ความตั้งใจจริง และ

ความพร้อมด้านเงินทุนของจีนผู้เขียนก็เชื่อว่าผู้ผลิตของจีนคงใช้ระยะเวลาอีกไม่นานก็จะสามารถทำได้

ภาพที่ ๘ แสดงตัวอย่างวัสดุ/อุปกรณ์ และอะไหล่ที่ผลิตในจีน

Gear Box

ปั๊มไฮดรอลิกสำหรับรถไถ - รถเกี่ยวข้าว

Oil Cooler

อุปกรณ์ข้อต่อ - งานท่อต่างๆ

ที่นี่เราลองกลับมาหาคำตอบที่ได้เกริ่นถามไว้ตั้งแต่ต้นว่าทำไมงานนี้จึงดึงดูดผู้ที่สนใจเข้ามางานได้จากทั่วโลก จากการสอบถามผู้ผลิตที่มาแสดงสินค้าในงาน และผู้ประกอบการที่เป็น Trader พอประมวลข้อมูลได้ว่าผู้ผลิตของจีนในปัจจุบันได้พัฒนาการผลิตสินค้าได้อย่างก้าวหน้าและรวดเร็วอย่างมากเมื่อเทียบกับเมื่อกว่า ๑๐ ปีที่แล้วที่ใครๆ เห็นสินค้าของจีนก็จะมักไม่มั่นใจในคุณภาพแม้ว่าจะมีราคาถูกกว่า การที่จีนสามารถพัฒนาการผลิตได้อย่างรวดเร็วนอกจากจะมาจากการมีปัจจัยที่เอื้อต่อการพัฒนาหลายอย่าง เช่น การมีแร่เหล็กในประเทศ การถลุงและผลิตเหล็กได้เองในประเทศ การมีขนาดตลาดในประเทศที่ใหญ่มาก การขยายตัวของการพัฒนาภาคอสังหาริมทรัพย์ด้วยการสร้างอาคารสูงมากมายในเมืองใหญ่ๆ และการก่อสร้างถนนทั้งในเมืองและเชื่อมระหว่างเมืองต่างๆ การที่รัฐบาลให้การสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาสินค้า รวมถึงตัวผู้ผลิตเองก็ให้ความสำคัญกับการพัฒนาสินค้าของตนทั้งในรูปแบบการทำ C&D (Copy & Development) หรือการเข้าร่วมทุนหรือเข้าซื้อกิจการของบริษัทชั้นนำของต่างประเทศที่มีเทคโนโลยีสูงเพื่อให้มีการเรียนรู้ทักษะ/ความชำนาญ (know-how) และทำให้การพัฒนาเทคโนโลยีของตนเป็นไปอย่างก้าวกระโดด จนปัจจุบันสามารถกล่าวได้ว่าจีนสามารถผลิตสินค้าในอุตสาหกรรมก่อสร้างได้แล้วแทบทุกชนิด ในขณะที่สินค้าบางชนิดประเทศไทยเองยังไม่สามารถผลิตได้หรือผลิตได้คุณภาพต่ำกว่าแต่ต้นทุนสูงกว่า

จากที่กล่าวมาแล้วนั้นสินค้าในจีนจึงมีคุณภาพและมาตรฐานหลายระดับ หลายราคา ทั้งนี้โดยหากเป็นผู้ผลิตของจีน ๑๐๐% ถ้าเป็นรายเล็กคุณภาพอาจจะยังไม่ค่อยได้มาตรฐานนักแต่มีราคาค่อนข้างต่ำ หากเป็นรายใหญ่ก็จะผลิตสินค้าที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน และถ้าพิจารณารวมถึงผู้ผลิตที่มีการร่วมทุนกับต่างประเทศหรือมีการซื้อกิจการของผู้ผลิตต่างประเทศที่มีเทคโนโลยีสูง สินค้าของจีนก็จะมีคุณภาพและมาตรฐานสูงยิ่งขึ้นไปอีกและระดับราคาก็จะสูงกว่าสินค้าจากผู้ผลิตในกลุ่มแรก แต่อย่างไรก็ดี แม้ว่าจะระดับราคาของผู้ผลิตกลุ่มนี้ก็จะสูงกว่าสินค้าของผู้ผลิตในกลุ่มแรก แต่เมื่อเปรียบเทียบคุณภาพกับราคาแล้วยังถูกกว่าที่จะสั่งซื้อจากประเทศพัฒนาแล้วซึ่งปัจจุบันมีราคาสูงมาก ดังนั้นเราจึงได้คำตอบในคำถามข้างต้นที่ว่าทำไมงานนี้จึงเป็นที่สนใจของผู้ชมจากทั่วโลก

นั่นเป็นเพราะส่วนหนึ่งเกิดจากการที่จีนสามารถผลิตสินค้าได้หลากหลาย ตอบสนองความต้องการใช้ของผู้ใช้ในมาตรฐานและราคาที่ยอมรับได้ของลูกค้าแต่ละราย ทำให้ผู้เข้าขมงานบางรายที่เคยเป็นผู้ผลิตก็หันมาเสาะหาและซื้อสินค้าของจีนที่มีคุณภาพและราคาในระดับที่ตนพอใจไปจำหน่ายในประเทศของตนแทน ผู้ที่เป็น Trader ที่เคยนำเข้าสินค้าจากประเทศที่พัฒนาแล้วก็เปลี่ยนมาพิจารณาสินค้าของจีนแทนเช่นกัน รวมถึงการที่จีนสามารถส่งออกสินค้าของตนไปตลาดทั่วโลกรวมทั้งตลาดในประเทศไทยด้วย สิ่งนี้ทำให้เกิดผลกระทบต่อผู้ผลิตไทยทั้งในแง่บวกและแง่ลบโดยในแง่ลบจะกระทบต่อผู้ผลิตที่ผลิตสินค้าชนิดเดียวกันเป็นอย่างมากจนอาจไม่สามารถดำเนินกิจการต่อไปได้ แต่หากเป็นแง่บวก ในแง่ผู้ผลิตจะส่งผลดีต่อผู้ผลิตไทยในการที่จะสามารถเลือกใช้สินค้าจากจีนมาใช้เป็นชิ้นส่วนในการผลิตสินค้าสำเร็จรูปของตนในราคาที่ถูกลงและมีมาตรฐานที่ยอมรับได้ หรือปรับเปลี่ยนกิจการมาเป็น Trader แทนไปเลย สำหรับผู้ที่เป็น Trader อยู่แล้วก็จะได้รับประโยชน์ในการเพิ่มโอกาสในการเลือกซื้อสินค้าเพื่อส่งมอบให้ลูกค้าได้หลากหลายทั้งชนิดสินค้า มีมาตรฐานและราคาที่พอใจ และคำถามที่เกิดขึ้นในใจของผู้เขียนต่อไป คือ แล้วประเทศไทยทั้งภาครัฐและภาคเอกชนผู้ผลิตจะมีแนวทางการพัฒนาในสาขาอุตสาหกรรมก่อสร้างนี้อย่างไรจึงจะสามารถก้าวขึ้นไปทัดเทียมกับประเทศจีนได้ในอนาคต
